

РЕШЕНИЕ

№ 140

гр. Бургас, 17.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, V ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вяра Ив. Камбурова

Членове: Галя В. Белева

Димитър П. Стоянов

при участието на секретаря Тания Н. Михова
като разгледа докладваното от Димитър П. Стоянов Въззивно гражданско
дело № 20212100501898 по описа за 2021 година

За да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 от ГПК.

Образувано е по повод въззивна жалба вх. № 279334/12.07.2021 г., подадена от
„ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на
управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика
Александър Георгиев Костадинов, против Решение №260824 от 04.06.2021 г. по гр.д.
№2012/2020 г. по описа на РС-Бургас.

С посоченото решение е отхвърлена претенцията на първоначалните иски с правни
основания чл. 79, ал. 1, чл. 84, ал. 1 и чл. 86, 3ЗД във вр. с чл. 286, ТЗ на „ФЮЧЪР
ЕНЕРДЖИ“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на
управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика
Александър Георгиев Костадинов, за осъждане на „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със
седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, да му заплати
сума в общ размер от 6867, 47 лева, представляваща сбор от следните суми: 5364, 73 лева –
главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. ноември 2017 г.,
съгл. Фактура № 1000120600/30.11.2017 г., 1260, 81 лева – обезщетение за забавеното ѝ
плащане за периода 15.12.2017-15.04.2020 г.; 197, 27 лева – главница за доставени
електрическа енергия и допълнителни услуги за м. декември 2017 г., съгл. Фактура №
1000126542/31.12.2017 г., и 44, 66 лева – обезщетение за забавеното ѝ плащане за периода
15.01.2018-15.04.2020 г., двете фактури издадени на основание сключен в писмена форма
Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и
предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., като погасени поради
извършеното с решението на БРС съдебно прихващане между вземанията на ищеца за
общата сума от 6867, 47 лева и паричното вземане в размер от 6867, 47 лева на ответника-
ищец по насрещния иск – „Екватор“ ЕООД, представляващо част от главницата от 6878, 29

лева по дължимото му обезщетение по чл. 644, ал. 4, ТЗ, за вреди от неизпълнение от насрещната страна на договора от 24.01.2017 г. за периодите 01.01.2018-30.06.2019 г. и 01.05 - 23.06.2020 г., до размера на по-малката от двете суми.

С решението „Екватор“ ЕООД, е осъдено да заплати, на основание чл.86 ЗЗД, на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност), обезщетение в размер на законната лихва върху следните две главници: 5364, 73 лева по Фактура № 1000120600/30.11.2017 г. и 197, 27 лева по Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., двете фактури издадени на основание сключен в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., дължимо за периода от подаване на исковата молба – 16.04.2020 г., до влизане в законна сила на първоинстанционното съдебно решение в частта му по насрещния иск с правно основание чл.644, ал.4 ТЗ.

Със същото „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) е осъдено, на основание чл.644, ал.4 ТЗ във вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД, да заплати на „Екватор“ ЕООД, сума в размер от 10, 82 лева, представляваща обезщетение за вреди от неизпълнение от ответника по насрещния иск на Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., за периодите 01.01.2018-30.06.2019 г. и 01. 05.-23.06.2020 г., като насрещният иск, предявено от „Екватор“ ЕООД е отхвърлен частта му за горницата от 6867, 47 лева (над 10, 82 лева до 6878, 29 лева), поради извършеното с решението съдебно прихващане между тази горница и вземанията за общо 6867, 47 лева по първоначалните икове на "Фючър Енерджи" ООД (в несъстоятелност) срещу "Екватор" ЕООД, до размера на по-малката от двете суми. С решението са присъдени разноски за всяка една от страните.

С въззивната жалба се твърди, че постановеното решение е неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила.

Излагат се доводи, че неправилно съдът е отхвърлил исковите претенции по отношение на Фактура № 1000120600/30.11.2017 г. и Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., двете за доставена ел. енергия и допълнителни услуги, съответно за месец ноември и декември 2017 г. Неправилно е решението в частта, с която съдът е отхвърлил исковите претенции за мораторна лихва върху посочените главници. Посочва, че съгласно чл.68, ал.4 от Правилата за търговия с електрическа енергия, членовете на балансираща група с координатор, отстранен от електроенергийния пазар, който им е и доставчик на електрическа енергия, се причисляват в балансиращата група на доставчика от последната инстанция, считано от датата на отстраняване и имат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг координатор при условията и реда на глава осма. Следователно с прехвърляне на членовете на балансиращата група към друг доставчик на електрическа енергия се прекратявали и сключените между търговеца и неговите клиенти. Поради това сочи, че договорите с всички клиенти на дружеството са прекратени, считано от 0:00 ч. на 02.12.2017 г. Неправилно първоинстанционният съд се е позовал на разпоредбата на чл.644 от ТЗ.

Сочи, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че договорът е действал до 23.06.2020 г., на която дата е изтекъл срока по чл.644, ал.3 от ТЗ. Също така неправилни били изводите на БРС, че насрещната претенция за присъждане на обезщетение е основателна и следва да бъде уважена. Посочва, че за да бъде удовлетворено вземането на кредитор в производството по несъстоятелност, това вземане следва да е предявено в срока по чл.685 от ТЗ при в срока по чл.688 от ТЗ, да е включено в един от списъците и одобрено от съда по реда на чл.692 от ТЗ. Единствено с такова вземане кредиторът по несъстоятелността би могъл да извърши прихващане. Счита, че процесното вземане не подлежи на удовлетворяване, като заявеното от ответника изявление за прихващане не следва да бъде разисквано.

Поради изложеното съдът неправилно е приел, че изявлението за прихващане е извършено по надлежния ред и на това основание са отхвърлени като неоснователни исковите претенции за главница и мораторни лихви по посочените по – горе фактури.

С оглед на изложеното моли въззивният съд да отмени Решение №260824 от 04.06.2021 г., постановено по гр.д.2012/2021 г., като постанови решение, с което да бъде осъдено „Екватор“ ЕООД да заплати на „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД (в несъстоятелност), сумата от 5562 лв. – сбор от продажната цена за електрическа енергия и допълнителни услуги към нея, за която са издадени описаните във въззивната жалба фактури, както и за заплащане сумата от 1305, 47 лв., представляваща сбор от мораторните лихви, подробно описани във въззивната жалба. Претендират се разноски.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, чрез процесуалния му представител адв. В. Грънчева.

Оспорва подадената от въззивника – ищец по първоначалните искове въззивна жалба. Излага доводи, че в посочените в жалбата Правила за търговия с електрическа енергия не е предвиден ред за прекратяване на такива договори, както и прехвърлянето на членовете на балансиращата група към друг доставчик на електрическа енергия не води до автоматично прекратяване на договорите с отстранения от пазара координатор/, като дружеството ответник не е било уведомено за това оттегляне от пазара на електрическа енергия.

Излага съображения, че откриването на производството по несъстоятелност не води автоматично до прекратяване на сключените от търговеца договори. С оглед на тези съображения дружеството – ответник е отправило на основание чл.644, ал.3 от ТЗ покана до синдика, приложена по делото, дали запазва или прекратява действието на сключения между двете дружества договор. Поради липса на отговор от страна на синдика и на основание чл.644, ал.3 от ТЗ, посочения по – горе договор е прекратен на 23.06.2020 г. С оглед посоченото дружеството – ищец дължало обезщетение за претърпените вреди от прекратяване на договора и от неизпълнение на задълженията си по него, с оглед на което е предявен и насрещния иск. Сочи, че не са основателни твърдения на въззивника – ищец, че вземането на „Екватор“ ЕООД е възникнало преди откриване на производството по несъстоятелност.

Моли въззивният съд да потвърди обжалваното първоинстанционно решение. Претендира разноски.

Подадена е и насрещна въззивна жалба с вх.№280559 от 13.08.2021 г. от „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, чрез процесуалния му представител адв. В. Г., против Решение №260824 от 04.06.2021 г. по гр.д. №2012/2020 г. по описа на РС-Бургас.

С последната се обжалва първоинстанционното решение в частта, в която е осъден ответника да заплати обезщетение в размер на законната лихва за забава върху претендираните от ищеца главници, дължимо за периода от подаване на исковата молба до влизане в сила на съдебното решение, както и по отношение на държавната такса в размер на 275 лв. за приетите за основателни първоначално предявени искиви претенции. Счита решението в посочените части за неправилно и незаконосъобразно.

Първоинстанционният съд не е бил коментирал обстоятелството, че вземането за законната лихва за забава също е спорно, тоест неликвидно. В тази връзка както първоначалните, така и насрещното вземане ще придобие ликвидност и изискуемост към момента на влизане в сила на решението по тях и ответникът не дължи обезщетение в размер на законната лихва върху претендираните главници за посочения период от време. Вземането, предявено с възражение за прихващане, става ликвидно, даже преди това да е било спорно, тъй като занаяпред получава качеството на „присъдено нещо“.

Моли въззивният съд да отмени в атакуваните му част първоинстанционното решение, като постанови ново по същество на спора в тези му части, с което да отхвърли като изцяло неоснователни предявената първоначална искова претенция за присъждане на законната лихва за забава върху претендираните главници за посочения период от време, както и да бъде отменено решение в частта, с която е присъдена в полза на БРС държавна такса в размер на 275 лв. Претендират се разноски. Не прави доказателствени искания.

Постъпил е писмен отговор на насрещната въззивна жалба от „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София,

ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика Александър Георгиев Костадинов.

Оспорва изцяло подадената насрещна въззивна жалба, като моли да бъде оставена без уважение като неоснователна.

Посочва, че предвид факта, че договорното правоотношение е възникнало безспорно валидно, законна лихва се дължи от датата на подаване на искова молба до влизане на решението в сила. Препраща към доводите си от въззивната жалба, включително по отношение на направеното възражение за прихващане.

Моли да бъде оставена без уважение насрещната въззивна жалба, против първоинстанционното решение, като неоснователна.

След преценка на събраните по делото доказателства и като обсъди съображенията на страните, Бургаският окръжен съд прие за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран от „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика А.Г. К., с искова молба, с която се иска осъждане на „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, да му заплати следните суми: 5364, 73 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. ноември 2017 г., съгл. Фактура № 1000120600/30.11.2017 г., 1260, 81 лева – обезщетение за забавеното ѝ плащане за периода 15.12.2017-15.04.2020 г.; 197, 27 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. декември 2017 г., съгл. Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., и 44, 66 лева – обезщетение за забавеното ѝ плащане за периода 15.01.2018-15.04.2020 г., двете фактури издадени на основание сключен между страните в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., ведно с обезщетение в размер на законната лихва за забавено плащане на двете процесни главници, начиная от предявяване на исковата молба – 16.04.2020 г., до окончателното им изплащане.

В исковата молба се твърди, че през периода м.януари - м.декември 2017 г. страните са били обвързани от сключения в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., по силата на който ищецът е продавал и доставял на ответника активна нетна електрическа енергия, както и услугата "Прогнозиране на потреблението", съгл. притежаваната Лицензия № Л-361-15/21.07.2011 г. Ищецът твърди, че за престациите си е издал процесните две фактури – от 30. 11. и 30.12.2017 г., на обща стойност 5562 лева, по които не е извършено плащане от ответника; претендира и обезщетение за забава, от 15-о число на месеца, следващ този, за който е дължима главницата – в съответствие с чл. 10, ал. 4 от договора между страните, до подаване на исковата молба.

В отговора на исковата молба ответникът не оспорва главните иски по основание и размер, не отрича получената престация по двете фактури, като оспорва акцесорните иски за обезщетение за забава с твърдение, че ищецът е закрил банковата си сметка, по която е извършвал по-ранните по време плащания по договора, поради което ответникът не е могъл да изпълни паричните си задължения за м. ноември и декември 2017 г.

Ответникът е предявил насрещен иск срещу ищеца, за осъждането му да му заплати сума в размер от 1250 лева, частично предявена от дължимите 10 000 лева – обезщетение за претърпени вреди, последица от неизпълнение от ответника по насрещния иск на договора между страните; в условие на евентуалност моли за извършване на съдебно прихващане между насрещната частична претенция и главните вземания по първоначалните иски. С определение от 08.07.2020 г. предявения от дружеството – ответник насрещен иск е приет за разглеждане в производството по делото. Възражението за съдебно прихващане е уточнено устно, в проведено на 30.09.2020 г. открито съдебно заседание.

В проведено открито съдебно заседание на 10.05.2021 г. ищецът по насрещния иск го е изменил, като е увеличил размера му от частично предявените 1250 лева до пълния размер

на дължимото обезщетение за вреди от неизпълнение на договора – 6878, 29 лева. Моли за извършване на съдебно прихващане между претендираната сума и първоначалните главни и акцесорни вземания.

По делото са представени следните доказателства:

По делото не се спори, че с Решение №1854 от 14.09.2018 г. по т.д.3343/2017 г. по описа на СГС, е открито производство по несъстоятелност по отношение на дружеството – ищец по първоначалните искове „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД. Със същото решение дружеството е обявено в несъстоятелност и са прекратени правомощията му. Доказателство за това е и представената справка от Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ. Представено е и Определение №6162 от 27.11.2018 г. по т.д.3343/2017 г. по описа на СГС, с което е назначен за постоянен синдик на „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД А.Г. К..

Представени са и справки-декларации по ЗДДС и дневници на продажби за периода 01.11.2017 г. – 31.12.2017 г. от НАП, от които е видно, че дружеството – ищец по първоначалните искове е имал търговски отношения с ответника „Екватор“ ЕООД.

По делото е представен Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., от който се установява, че страните по делото са били въз основа на представения договор в договорни правоотношения, което впрочем не се оспорва от страните. Видно от представения договор, цената за закупената и доставена електрическа енергия е в размер на 72 лв./МВтч за количествата, измерени съгласно средствата за измерване в точките на присъединяване. Съгласно чл.18 от договора, последният се сключва за срок от 1 година, като в случай че в срок до един месец преди изтичане на срока на договора никоя от страните не изпрати писмено предизвестие за прекратяването му, същият се счита за продължен при същите условия за всяка следваща година. В чл.11 от договора са посочени основанията за прекратяването му, които са изтичане на срока, по взаимно съгласие или едностранно при условията на чл.12 и 13 от Договора от всяка една от страните с предизвестие.

По делото е представена и поканата, изпратена от „Екватор“ ЕООД до синдика на „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД за упражняване на правото по чл.644, ал.3 от ТЗ в 15 – дневен срок от получаване на поканата. Видно от приложената разписка, последната е получена на 08.06.2020 г. Представени са и Договор за продажба на електрическа енергия, сключен между „ЕВН ТРЕЙДИНГ САУТ ИЙСТ ЮРЪП“ ЕАД и „Екватор“ ЕООД от 06.12.2017 г. със срок на действие от 01.01.2018 до 31.12.2018 г., като цената за един МВтч електрическа енергия е определена на 92 лв.; Договор за продажба на електрическа енергия, сключен между „ЕВН ТРЕЙДИНГ САУТ ИЙСТ ЮРЪП“ ЕАД и „Екватор“ ЕООД от 20.12.2018 г. със срок на действие от 01.01.2019 до 31.12.2019 г., като цената за един МВтч електрическа енергия е определена на 102 лв. Със споразумение от 21.06.2019 г. последния договор е прекратен, считано от 30.06.2019 г. На 08.04.2020 г. е сключен Договор за продажба на електрическа енергия, сключен между „ЕВН ТРЕЙДИНГ САУТ ИЙСТ ЮРЪП“ ЕАД и „Екватор“ ЕООД със срок на действие от 01.05.2020 до 31.07.2020 г., като в договорът е разписан механизъм за определяне на цената на доставяната електрическа енергия.

По делото се съдържа заверен препис от писмо от ЕСО, видно от което „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД е отстранено от пазара на електрическа енергия, считано от 02.12.2017 г.

По делото е приета, неоспорена от страните, съдебно – техническа експертиза. Видно от последната при продължаване на изпълнението на Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., ищецът по насрещния иск е можел да заплати за периода 02.12.2018 г. – 31.12.2020 г. по – малко с 33016, 55 лв.

Приета е ,неоспорена от страните, съдебно – икономическа експертиза. От последната се установява, че Фактура № 1000120600/30.11.2017 г. и Фактура № 1000126542/31.12.2017 г. са осчетоводени в счетоводството на „Екватор“ ЕООД с датите им на издаване, включени

са в дневниците за покупки по ЗДДС на ответника, като ответникът „Екватор“ ЕООД е ползвал правото си на данъчен кредит по тях. Вещото лице сочи, че законната лихва за забава върху стойността на Фактура № 1000120600/30.11.2017 г. е 1271, 24 лв., начислена за периода 15.12.2017 г. – 15.04.2020 г./последната дата на подаване на исковата молба/. Законната лихва за забава върху стойността на Фактура № 1000126542/31.12.2017 г. е 45, 05 лв., начислена за периода 15.01.2018 г. – 15.04.2020 г./последната дата на подаване на исковата молба/. От заключението се установява също така, че с платежно нареждане от 10.11.2017 г. ответникът е извършил плащане на сумата от 5673, 80 лв. по фактура №1000104947, но посочената сметка не е регистрирана в основната банкова система.

В първоинстанционното производство е разпитан свидетел. Последната посочва, че работи в „Екватор“ ЕООД, като на 02.12.2017 г. е било спряно електрозахранването на дружеството. Посочва, че след преустановяването на доставките на електричество за месец декември 2017 г. е следвало дружеството да премине на по – високи цени на свободния пазар, като след това са сключили договор с „ЕВН България“ АД, като цените са били по – ниски от тези на свободния пазар.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на другата страна, намира от правна страна следното:

С оглед преценка на допустимостта на образуваното пред първоинстанционното производство по предявения насрещен иск и с оглед извършеното съдебно прихващане съдът намира, че първо следва да се обсъди обжалваното решение в тази му част, предвид изхода на делото и по първоначално предявените искове. Съдебната практика приема, че заварените към момента на откриване на производството по несъстоятелност съдебни и арбитражни производства по имуществени граждански и търговски дела срещу длъжника се спират по силата на закона на основание чл. 637, ал. 1 ТЗ (включително заповедните производства и образуваните по реда на чл. 422 ГПК искиви производства). В този смисъл и Решение № 195 от 26.11.2010 г. по т. д. № 199/2010 г., II т. о., ВКС, Решение № 10 от 9.02.2018 г. по т. д. № 1022/2017 г., II т. о., ВКС. В определение № 188 от 13.03.2013 г. по ч. т. д. № 56/2013 г., I т. о., ВКС (по чл. 274, ал. 3 ГПК), е посочено, че спирането по чл. 637, ал. 1 ТЗ настъпва по силата на закона. Цитираната практика касае хипотезата на чл.637, ал.1 от ТЗ, съгласно която с откриване на производството по несъстоятелност се спират съдебните и арбитражните производства по имуществени граждански и търговски дела срещу длъжника с изключение на трудови спорове по парични вземания. Тази разпоредба не се прилага, ако към датата на откриване на производството по несъстоятелност по друго дело, по което длъжникът /има се предвид длъжникът, срещу който е открито производство по несъстоятелност/ е ответник, съдът е приел за съвместно разглеждане предявен от длъжника насрещен иск или направено от него възражение за прихващане. Последното изключение е допуснато, тъй като предмет на производството са и права на длъжника, т.е. част от предмета на делото е попълване на масата на несъстоятелност, което е в интерес на всички кредитори. Обсъжданата разпоредбата има предвид вече заварените производства към момента на откриване на производството по несъстоятелност. Видно от приетите и неоспорени по делото доказателства е, че настоящият случай не е такъв, тъй като към момента на предявяване на насрещния иск, несъстоятелния ищец е бил в открито производство по несъстоятелност. Съответно относима е разпоредбата на чл.637, ал.6 от ГПК, която установява принципна забрана за образуването на нови съдебни или арбитражни производства по имуществени граждански или търговски дела срещу длъжника, който е в открито производство по несъстоятелност.

Производството по несъстоятелност предвижда особен ред за реализация на вземанията срещу длъжника. Предпоставка за това е изрично предявено вземане пред съда по несъстоятелност, което следва да стане в рамките на преклузивен срок – чл. 685, ал. 1 ТЗ или чл. 688, ал. 1 ТЗ. По аргумент от чл. 739, ал. 1 ТЗ непредявените в производството по

несъстоятелност вземания се погасяват. Макар и този ефект да настъпва едва с прекратяване на производството по несъстоятелност, правилото еднозначно сочи, че реализация на вземания спрямо длъжник в открито производство по несъстоятелност предполага утвърдено в рамките на специалното производство качество кредитор. В случая вземането, което се претендира с предявения насрещен иск, поне така, както е заявено в насрещния иск, е възникнало след откриване на производството по несъстоятелност, от момента на прекратяване на договора, сключен между страните, на основание чл.644, ал.3 от ТЗ. Законът не прави разграничение относно реда за удовлетворяване на вземанията /в или извън производството по несъстоятелност/ в зависимост от това дали са възникнали преди или след откриване на производството. Единственото разграничение в тази връзка е относно това как те се предявяват. Така за първите са относими разпоредбите на чл.685, ал.1 от ТЗ и чл.688, ал.1 от ТЗ, а за тези възникнали след откриване на производство, приложимата разпоредба е тази на чл.688, ал.3 от ТЗ, съгласно която вземания, неплатени на падежа и възникнали след датата на откриване на производство по несъстоятелност до утвърждаване на оздравителен план, се предявяват по реда на глава 43 от ТЗ. За тези вземания синдикът съставя допълнителен списък. Посочените разпоредби са в синхрон с разпоредбата на чл.637, ал.1 и 6 от ТЗ.

В практиката си ВКС също намира, че е недопустимо, с оглед отпадане на правния интерес и погасяване на правото на иск, производството по иск срещу длъжник по заварено от решението по чл. 630 ТЗ дело по смисъла на чл. 637, ал. 1 ТЗ (при липса на заявени от длъжника свои права чрез насрещен иск или възражение за прихващане), ако кредиторът не е предявил в производството по несъстоятелност вземанията, предмет на спора, в законоустановените срокове по чл. 685 и чл. 688 ТЗ (Решение № 53/16.07.15 г. по т. д. № 3170/13 г. ВКС, I т. о. и Решение № 178/22.01.16 г. по т. д. № 1889/13 г. на ВКС, I т. о.). Аналогично е положението и при предявяване на насрещни иски претенции, по които несъстоятелния длъжник е ответник. Недопустимо е да се разглеждат такива, след откриване на производството по несъстоятелност, тъй като по този начин се стига до заобикаляне на реда за удовлетворяване на вземанията, установен в ТЗ, така и до увреждане и засягане на интересите на другите кредитори и длъжници в производството по несъстоятелност /предвид невъзможността да упражнят правата си по чл.690, 694 и др. от ТЗ/.

Както е посочено и в Решение № 53 от 16.07.2015 г. по т. д. № 3170/2013 г., ТК, I ТО на ВКС след откриване на производството по несъстоятелност, по аргумент на чл. 637, ал. 6 ТЗ, липсва право на иск относно вземанията на кредиторите, ако исковото производство не може да послужи за нуждите на производството по несъстоятелност. Това принципно положение е изцяло приложимо и по отношение на предявеното възражение за прихващане. Особената процедура по утвърждаване на вземанията, предпоставяща възможност за всички останали кредитори да участват непосредствено, изключва възможността качеството кредитор да бъде установено инцидентно в рамките на предявен иск за попълване масата на несъстоятелността. Ето защо настоящият състав приема, че при открито производство по несъстоятелност материалноправна предпоставка за упражняване на възражение за прихващане се явява качеството кредитор в производството по несъстоятелност. Тъй като не се установява ответникът да е кредитор на ищеца в производството по несъстоятелност, т.е. противопоставеното негово вземане да подлежи на удовлетворяване в рамките на това производство, прихващането е неприложим способ за погасяване на установено в процеса вземане. Съдът намира, че нормите на чл.637, ал.1 и 6 от ТЗ уреждат абсолютна отрицателна процесуална предпоставка за правото на иск, при наличието на която е недопустим процес относно вземане на кредитор с неприето в производството по несъстоятелност вземане.

По тези съображения и на база на конкретните фактически установявания, БОС намира, че претенцията на ищеца по насрещния иск за сумата от 6847, 47 лв., представляваща претърпени от „Екватор“ ЕООД вреди, се явява недопустима.

По отношение на първоначално предявените иски, съдът намира, че последните са

изцяло основателни. На първо място ищецът е доказал наличието на валидно сключен договор между него и ответното дружество, като това обстоятелство не се оспорва от страните. Всъщност, както и правилно е заключил първоинстанционният съд, ответникът не оспорва предявените главни искове по основание и размер, а последните безспорно се доказват и от представените писмени доказателства, както и от приетата и неоспорена по делото съдебно – икономическа експертиза. Следва да се посочи и, че съдебната практика приема единодушно, че фактурата е годно доказателство за установяване на договор за търговска продажба на движими вещи, когато съдържа необходимите елементи от съдържанието на сделката, както и че само по себе си отразяването на фактурата в счетоводството на получателя на стоката, включването ѝ в дневника за покупко-продажби по ДДС и ползването на данъчен кредит по същата представлява недвусмислено признание на задължението и доказва неговото съществуване /Така Решение № 96 от 26.11.2009 г. по т.д. № 380/2009 г., I т.о., Решение № 46 от 27.03.2009 г. по т.д. № 454/2008 г., II т.о., Решение № 42 от 19.04.2010 г. по т.д. № 593/2009 г., II т.о., Решение № 166 от 26.10.2010 г. по т.д. № 991/ 2009 г., II т.о., Решение № 23 от 07.02.2011 г. по т.д. № 588/2010 г., II т.о., Решение № 30 от 08.04.2011 г. по т.д. № 416/2010 г., I т.о. и др./. В настоящия случай е установено, че двете издадени фактури от ищцовото дружество, издадени за процесните вземания, са осчетоводени от дружеството – ответник, като за тях е ползван данъчен кредит, следователно приложение намира в пълна степен цитираната по – горе практика. Съответно ответното дружество не доказва изпълнение по посочените фактури на паричните си задължения, а и по същество не твърди наличието на такова, поради което претенцията на ищеца в тази си част се явява напълно основателна.

По отношение на акцесорните вземания за законна лихва от датата на падежа до датата на предявяване на исковата молба, съдът споделя в тази си част мотивите на БРС. Ответното дружество действително не е предоставило в производството доказателства за банковата сметка, на която е трябвало да изпълни паричното си задължение към ищеца по договора. По отношение на размера на мораторната лихва, последният е установен от представените доказателства, както и от приетата съдебно – икономическа експертиза.

Решението в частта, с която са отхвърлени първоначалните искове на „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД, в частта, с която е осъдено „Екватор“ ЕООД да заплати законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателно изплащане на вземането, както и по отношение на разноските, следва да бъде отменено като неправилно, тъй като с него съдът се е произнесъл по направеното възражение за прихващане, поради което исковите са отхвърлени, като неправилно са приложени материалноправните предпоставки за извършване на прихващането по отношение на несъстоятелния търговец – ищец по първоначалните искове, по изложените по – горе съображения. Изводът е, че първоначалните искове на ищеца „ФЮЧЪР ЕНЕРДЖИ“ ООД, както и в частта им за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателно изплащане на вземанията, са основателни и следва да бъдат уважени в цялост, предвид изхода на спора.

С оглед на изложеното по – горе, БОС приема, че атакувания съдебен акт следва да бъде обезсилен в частта, с която съдът се е произнесъл по предявения насрещен иск от „Екватор“ ЕООД, респективно отменено в останалите обжалвани части.

Неоснователни са заявените в насрещната въззивна жалба възражения, че неоснователно е събрана от него предварително дължимата по въззивната му жалба държавна такса. По приложението на разпоредба на чл. 620, ал. 5 ТЗ е налице задължителна съдебна практика, а и незадължителна, но константна и непротиворечива такава /Така Определение 92 от 16.02.2017 г. по ч.т.д. 2413/2016 г., ТК, I ТО на ВКС, Определение 241/15.03.2016 г. по т.д. 1503/2015 г., ТК, I ТО на ВКС, Определение 282 от 05.06.2015 г. по ч.т.д. 23/2015 г. ТК, II ТО на ВКС, Определение 498 от 21.07.2014 г. по ч.т. 1701/2014 г. ТК, II ТО на ВКС, Определение 209 от 27.06.2012 г. по т.д. 439/2011 г., ТК, II ТО на ВКС,

Определение 301 от 22.03.2011 г. по ч.т.д. 107/2011 г., ТК, II ТО на ВКС /, съобразно която липсата на задължение за предварително заплащане на държавна такса се отнася за търговското дружество или търговец в несъстоятелност, както и за кредитора, предявяващ отменителните иски при бездействие на синдика, но не и за ответника по тези иски. Последните разрешения по цитираната съдебна практика на ВКС са обосновани с целта на разпоредбата на чл. 620, ал. 5 ТЗ, а именно за реализиране вземанията на несъстоятелния търговец с включването им в масата на несъстоятелността, което би я увеличило и оттам възможността за по-пълно удовлетворяване на кредиторите, като последното бъде извършено по облекчен ред, без да се натоварва масата на несъстоятелност от задължението за предварително внасяне на разноски, които биха довели до нейното реално намаляване. С последните мотиви е обоснован и изводът нормата на чл. 620, ал. 5 ТЗ, която предвижда държавни такси да не се внасят предварително, да има действие по отношение на ищеца – синдик, респективно дружество в несъстоятелност или кредитор, предявил претенциите при бездействие на синдика, но не и за ответника по същите претенции, както и да не са приложими в хипотезите, когато дружеството в несъстоятелност е ответник. Последните изводи изцяло се споделят от настоящия състав на съда, предвид на което и „Екватор“ ЕООД следва на основание чл.78, ал.6 от ГПК във вр.чл.620, ал.5 от ТЗ да бъде осъден да заплати дължимите държавни такси в полза на БРС, съответно за първоинстанционното производство, както и в полза на БОС – за въззивното.

Пред въззивния съд искане за разноски е заявяват и двете страни. Предвид изхода по спора на въззивника – ответник по първоначалните иски „Екватор“ ЕООД не се дължат разноски и такива не следва да се присъждат в негова полза. Въззивното дружество „Фючър енерджи“ ООД е заявило искане за присъждане на разноски, но липсват представени доказателства за действително извършени такива, поради което такива не следва да му бъдат присъждани.

Мотивиран от изложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение №260824 от 04.06.2021 г. по гр.д.№2012/2020 г. по описа на РС-Бургас, **В ЧАСТТА**, с която „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика Александър Георгиев Костадинов, е осъдено, на основание чл. 644, ал. 4, ТЗ във вр. с чл. 79, ал. 1, ЗЗД, да заплати на „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, сума в размер от 10,82 лева, представляваща обезщетение за вреди от неизпълнение от ответника по насрещния иск на Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., за периодите 01.01.2018-30.06.2019 год. и 01.05.-23.06.2020 год., **И В ЧАСТТА**, с която съдът е отхвърлил насрещния иск в частта му за горницата от 6867,47 лева (над 10,82 лева до 6878,29 лева), поради извършеното със съдебното решение съдебно прихващане между тази горница и вземанията за общо 6867,47 лева по първоначалните иски на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност), срещу „Екватор“ ЕООД, до размера на по-малката от двете суми, като **ПРЕКРАТЯВА ПРОИЗВОДСТВОТО В ТАЗИ ЧАСТ**.

ОТМЕНЯ Решение №260824 от 04.06.2021 г. по гр.д.№2012/2020 г. по описа на РС-

Бургас, **В ЧАСТТА**, с която са отхвърлени първоначалните иски с правни основания чл. 79, ал. 1, чл. 84, ал. 1 и чл. 86, ЗЗД във вр. с чл. 286, ТЗ на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика Александър Георгиев Костадинов, за осъждане на „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, да му заплати сума в общ размер от 6867,47 лева, представляваща сбор от следните суми: 5364,73 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. ноември 2017 год., съгл. Фактура № 1000120600/30.11.2017 г., 1260,81 лева – обезщетение за забавеното й плащане за периода 15.12.2017-15.04.2020 год.; 197,27 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. декември 2017 год., съгл. Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., и 44,66 лева – обезщетение за забавеното й плащане за периода 15.01.2018-15.04.2020 год., двете фактури издадени на основание сключен в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., като погасени поради извършеното с първоинстанционното решение съдебно прихващане между вземанията на ищеца за общата сума от 6867,47 лева и паричното вземане в размер от 6867,47 лева на ответника-ищец по насрещния иск – „Екватор“ ЕООД, представляващо част от главницата от 6878,29 лева по дължимото му обезщетение по чл. 644, ал. 4, ТЗ, за вреди от неизпълнение от насрещната страна на договора от 24.01.2017 г. за периодите 01.01.2018-30.06.2019 г. и 01.05.-23.06.2020 г., до размера на по-малката от двете суми, **В ЧАСТТА**, с която „Екватор“ ЕООД, на основание чл. 86, ЗЗД, е осъдено да заплати на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност), обезщетение в размер на законната лихва върху следните две главници: 5364,73 лева по Фактура № 1000120600/30.11.2017 г. и 197,27 лева по Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., двете фактури издадени на основание сключен в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № F E 3004588/24.01.2017 год., дължимо за периода от подаване на исковата молба – 16.04.2020 год., до влизане в законна сила на настоящото съдебно решение в частта му по насрещния иск с правно основание чл. 644, ал. 4, ТЗ, както и **В ЧАСТТА**, с която „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика А.Г. К., е осъдено на основание чл. 78, ал. 3 и 1, ГПК, да заплати на „Екватор“ ЕООД, деловодни разноски в размер от 1645,13 лева, както и в частта, с която „Екватор“ ЕООД е осъдено да заплати в полза на БРС разноски на основание чл.78, ал.6 от ГПК в размер на 275 лв., **КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА**

ОСЪЖДА „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, на основание чл. 79, ал. 1, във вр. с чл. 286 ТЗ, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика Александър Георгиев Костадинов, сума в общ размер от 5562,00 лева, представляваща сбор от следните суми:

5364,73 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. ноември 2017 год., съгл. Фактура № 1000120600/30.11.2017 г.; 197,27 лева – главница за доставени електрическа енергия и допълнителни услуги за м. декември 2017 год., съгл. Фактура № 1000126542/31.12.2017 г., двете фактури издадени на основание сключен в писмена форма Комбиниран договор за продажба на електрическа енергия, балансиране на краен клиент и предоставяне на комбинирани услуги № FE 3004588/24.01.2017 г., ведно със законна лихва от датата на подаване на искова молба - 16.04.2020 г. до окончателното заплащане на дължимите суми.

ОСЪЖДА „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, ДА ЗАПЛАТИ на основание чл.86 ЗЗД на „Фючър Енерджи“ ООД (в несъстоятелност) с ЕИК 200990173, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Найден Геров“ №6, ет.4, офис 7, представлявано от синдика Александър Георгиев Костадинов, сумата от общо 1305,47 лв., представляваща лихва за забава, от които сумата от 1260,81 лева, мораторна лихва за периода от 15.12.2017-15.04.2020 г., върху главницата по Фактура № 1000120600/30.11.2017 г., сумата от 44,66 лв., мораторна лихва за периода от 15.01.2018 г. до 15.04.2020 г., върху главницата по Фактура № 1000126542/31.12.2017 г.

ОСЪЖДА „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, ДА ЗАПЛАТИ на Районен съд – Бургас сумата 275 лв. – дължима държавна такса по уважения иск за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА „Екватор“ ЕООД, ЕИК 102650542, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52, представлявано от управителя Михаил Янев, ДА ЗАПЛАТИ на Окръжен съд – Бургас сумата 137,50 лв. – дължима държавна такса по уважения иск за въззивно обжалване.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____